

Narain Singh v. Bakson Laboratories and another
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚੋ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਲਾਟ ਵੇਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਦੁਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀ. ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਟੋ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ।

(12) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਲਾਹ ਫੀਸ ਰੁਪਏ 300

ਐਸ ਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ - ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਐਸਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਐਸਪੀ ਗੋਇਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਨਰਤਨ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਬੈਕਸਨ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 386,

28 ਜੁਲਾਈ 1981

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III) — ਸੈਕਸ਼ਨ 13 (2) (iii) — ਦਾ ਘੇਰਾ — ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਰਾਡੇ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ—ਅਜਿਹਾ ਐਕਟ — ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) (iii) ਵਿੱਚ 'ਸੰਭਾਵਨਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਿਟੋ ਵਜੋਂ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਾਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ - ਇਸ ਲਈ, ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ, ਸਕਿੰਟ ਦੇਵੇਗਾ। ਕਿ ਇਹ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰੁਝਾਨ ਹੈ

ਉਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਜਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਘਟਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੇ ਘਟਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਦੇਸ਼ ਖੋਜ ਹੋਵੇਗੀ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਹੂਲਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਲਈ ਘੱਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ

ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇੱਛੁਕ ਖਰੀਦਦਾਰ ਲਈ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅੰਗਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਪਲੇਡ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਾਫੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਸਿਮੀ ਲਾਰਲੀ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਦੋ ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ 'ਪਦਾਰਥ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸਦੇ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦਾ ਵਿਗਾੜ, ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਸੰਗਤ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) (iii) ਵੱਲ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਾਂਡੇ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭੌਤਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਗਲਤ ਮੁਖੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। (ਪਾਰਾ 6, 7, 8 ਅਤੇ 9)।

ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੇਸਰਾ ਦੇਵੀ, 1964 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 482 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ

11 ਦਸੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ

ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਲੇਖ ਰਾਜ ਸੀਆਰ 528 ਆਫ 1970, 21 ਅਪ੍ਰੈਲ 1971 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

10 ਦਸੰਬਰ 1980 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਪੀ. ਗੋਇਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਪੀ. ਗੋਇਲ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕੇਸ ਨੂੰ, ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 28 ਜੁਲਾਈ, 1981 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰੈਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 15(5) ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਸ. ਚੱਠਾ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 22 ਨਵੰਬਰ, 1975 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਆਰ. ਨੌਹਰੀਆ, ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 17 ਜਨਵਰੀ, 1975, ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੁਰਜੀਤ ਬਿੰਦਰਾ ।

ਐਸਪੀ ਜੈਨ, ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

Narain Singh v. Bakson Laboratories and another
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ. ਜੇ.

1. ਕੀ ਵਰਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਸਥਾਈ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) (iii) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਰੈਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949, ਕੁਝ ਦਿਲਚਸਪ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

2. ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਹੁਣ ਮ੍ਰਿਤਕ) ਨੇ ਬੰਗਲਾ ਨੰਬਰ 456-ਐੱਲ, ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਜੁਲੰਦੂਰ ਤੋਂ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੈਕਸਨ ਲੈਬਰਟਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਐਲ. ਸੋਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹੋਰ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਬੰਗਲੇ ਦੇ ਅਗਲੇ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਵਰਾਂਡੇ ਢੱਕ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਕ ਕਮਰੇ ਦੀ ਕੰਧ ਤੋੜ ਕੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਸੀ। ਬੇਦਖਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ: -

(1) ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾੜੀ ਹੈ?

(2) ਕੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?

(3) ਕੀ ਜਵਾਬਦਾਰ

grounds mentioned in the petition (4) ਇਸ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ Relief. ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ

ਮੁੱਦੇ ਨੰ: 1 ਅਤੇ 2 ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਪਾਏ ਗਏ ਪਰ ਮੁੱਦਾ ਨੰ: 3 ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵਰਾਂਡੇ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੇ ਘਟਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸਥਿਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਵਰਾਂਡੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇੱਟ ਦੀ ਕੰਧ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ - ਸੀਮਿੰਟ ਮੋਰਟਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇੱਕ ਖਿੜਕੀ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੰਧ. ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਬਚੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਕੀਮਤ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਤੇ ਤਬਾਹ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਥਾਨ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

“* * * ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਵਰਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਦੀਵਾਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਿੜਕੀ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਾੜ ਹੈ। ਇਮਾਰਤ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।”

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੀ

ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

4. ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠੇ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਐਸਪੀ ਗੋਇਲ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰਥਕ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਕੁਝ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

5. ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਰੀਜ਼ਿਊਮ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਬੰਗਲੇ ਦੇ ਅਗਲੇ ਵਰਾਂਡੇ ਨੂੰ ਸੀਮਿੰਟ ਮੋਰਟਾਰ ਨਾਲ ਇੱਟ ਦੀ ਕੰਧ ਨਾਲ ਘੇਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੱਚ ਦੇ ਪੈਨ। ਬੰਗਲੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਵਰਾਂਡੇ ਨੂੰ ਫਿਰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਸੋਈ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਧ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) (iii) ਦੀ ਸ਼ਰਾਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

6. ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“ਐਸ. 13(1) * * *

(2) ਇੱਕ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਦ

ਕੰਟਰੋਲਰ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ-

(i) ^^^ - -

(ii) * * *

(iii) ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਿਲਡਿੰਗ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਗਾੜਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਾਂ

(iv) * * *

(vi) * * *

The

ਕੰਟਰੋਲਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਇੰਨਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ:

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ - * * * *

ਇੱਥੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਖ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ (ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਛੱਡਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ 'ਸੰਭਾਵਨਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੀ ਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਾਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ, ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਝਾਨ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਆਪਕ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ।

7. ਅੱਗੇ ਜੋ ਨੋਟਿਸ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਤੇ ਘਟਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੇ ਘਟਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਦੇਸ਼ ਖੋਜ ਹੋਵੇਗੀ, ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਅਦਾਲਤੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਤੋਂ

ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਉਪਯੋਗਤਾ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇੱਛੁਕ ਖਰੀਦਦਾਰ ਲਈ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

8. ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅੰਗਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਮਪਿਊਡ ਐਕਟ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਖਰਾਬੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਮਕਾਨ

Narain Singh v. Bakson Laboratories and another
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਮਾਲਕ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਦੋ ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

9. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) (iii) ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਰਾਇਆ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਢਾਂਚਾਗਤ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਾਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ 'ਪਦਾਰਥ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦਾ ਵਿਗਾੜ ਦੋਵੇਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਅਸੰਗਤ ਸੁਭਾਅ-

10. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੈਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਾ ਆਧਾਰ *ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਫਾਲੋਸ਼ਾ* ਵਿੱਚ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਫਲਸ਼ੋ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਉੱਤੇ ਟਿਕੇ ਹੋਏ ਹਨ / *ਕੇਸਰਾ ਦੇਵੀ* (1)। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਵਰਾਂਡੇ ਨੂੰ ਚਾਰ ਮੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਅਪਰਚਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਫਿੱਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਖਿਆ: -

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਵਰਾਂਡੇ ਦੇ ਫਰਸ਼ ਤੋਂ ਇੱਟਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ

(1) 1984 ਦਾ ਸੀ.ਆਰ 482 11 ਦਸੰਬਰ 1984 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੀ ਕਦੇ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਮੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਕੰਟਰੋਲਰ, ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੇ ਪਿਛੇ ਪਏ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਖੁਦ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਮਰਿਆਂ ਤੱਕ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਇਕੱਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਵਰਾਂਡੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਵਾਧੂ ਕਮਰੇ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਘਰ ਦੇ ਮੁਹਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਦਿੱਖ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਖੇਪ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਨੋਟਿਓ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੋਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਇੱਕ ਤੀਹਰੀ ਭੁਲੇਖੇ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕਿ, ਵਰਾਂਡੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦਾ ਘਟਣਾ, ਇਕੱਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਟਿਕੇ ਹੋਏ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਈ, ਕਬਜ਼ਾ a^{\wedge} ਰਹਿਣਾ ਹੈ। d , ਇਸ ਲਈ, ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦਾ ਘਟਣਾ ਉਸਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਵ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਅੰਤਮ ਘਟਣਾ ਜਾਂ ਤਾਂ h° ਜਦੋਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ $bis\ ne^{\circ}ds$ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ $mav\ bo$ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ! ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ! ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਵੇਂ ਮਾਲਕ ਲਈ ਇਸਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ।

Narain Singh v. Bakson Laboratories and another
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

11. ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰਕਪੂਰਨ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਵੀ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਪਦਾਰਥਕ ਢਾਂਚਾਗਤ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਉਲਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਕਿ ਬਿਲਡਿੰਗ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। . ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕਬਜ਼ਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਢਾਂਚਾਗਤ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਈਰਖਾ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਿੰਦਰਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਢੁਕਵੀਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਦਾਰਥਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਾਰਨ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਾਜ਼ਾਰ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਈਕਟਮੈਂਟ ਦੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ।

12. ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਹਿੱਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 10 ਦੀ ਦਿੱਖ ਖਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਏ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਲਾਜ਼ੀਕਲ ਲੰਬਾਈ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਚਾਈ ਅਤੇ ਸੁਹਜ ਦੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇੱਕ *co-Jte-blanche* ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਘਿਣਾਉਣੀ ਢਾਂਚਾਗਤ ਤਬਦੀਲੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਘਰ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਐਲਕਵਾਫੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਗੰਧਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਰਾਏ ਦੇ ਸੁਆਦ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ,

O 13. ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ *ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਸਥਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। *Tn ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਲੇਖ ਰਾਜ ਆਦਿ (2)*, ਭਾਵੇਂ ਤੱਥ ਥੋੜ੍ਹੇ ਵੱਖਰੇ ਸਨ, *ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।* ਇਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਤਰਕ ਦੀ ਤਰਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

14. *ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ* ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਰਕ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਸਭ ਆਸਾਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਕ ਢਾਂਚਾਗਤ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਬੰਗਲੇ ਦੇ ਅਗਲੇ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਵਰਾਂਡੇ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਘਰ ਦੀ ਉਚਾਈ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਗੱਲ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਖਿੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਰ ਦੇ ਫਲੋਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

15. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੇਸ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ *ਚਤਰ ਸੈਨ ਬਨਾਮ ਬਿਸ਼ਨ ਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ (3)*। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰੁਸਤ ਮਸਲਾ ਵਰਾਂਡੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ। ਵਰਮਾ ਜੇ. ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ: -

“* * * ਇੱਕ ਵਰਾਂਡੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਰਾਂਡੇ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਬਿਨਾਂ ਵਰਾਂਡੇ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਵਰਾਂਡੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਢਾਂਚਾਗਤ ਤਬਦੀਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, neti+ioner ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਧਾਰਾ 13(2) (iii) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

- (2) 1970 ਦੇ CR 528 ਨੇ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1971 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ
- (3) 1976 PLR 174, ਜੇ

ਪਾਲਣ ਕੰਗ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, *ਯੂਵਾਨ ਡਾਇਨਾ ਬਨਾਮ ਬਾਬੂ ਰਾਮ (4)*: -

“* * * ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਕਿਤ ਤੱਥ, ਮਾਮੂਲੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ। ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਕੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰੇੜਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਵਰਾਂਡਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦਾ ਹਿੱਤ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਪ੍ਰੀਮਾਈਜ਼ (ਕੰਟਰੋਲ ਆਫ ਰੈਂਟ ਐਂਡ ਇਵੀਕਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਤੱਥ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਗਵ ਜੇ., *ਖਿਨਵਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਲਖੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ (5)* ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“* * * ਤਬਦੀਲੀ ਢਾਂਚਾਗਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਜਾਵਟੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ।

Narain Singh v. Baksoii Laboratories and another
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਗੈਰੇਜ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਫਿਕਸ ਕਰਨਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(1) (ਸੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਰਾਡੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਫਿਕਸ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਬੰਦ ਕਮਰਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਸਰ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਆਕਾਰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਰੂਪ ਅਤੇ ਬਣਤਰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਚਬੂਤਰਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਟੀਨ ਦਾ ਸ਼ੈੱਡ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਚਬੂਤਰੇ ਦੇ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੱਕੀ ਚਿਣਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਚਬੂਤਰੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੰਦ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਖਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੁੱਤਰ."

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਭਾਰ ਪੇਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਐਸ.ਪੀ ਜੈਨ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਆਲੋਚਨਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(4) (1980) 2 ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਰਿਪੋਰਟਰ 629.

(5) (1964) 14 ILR ਰਾਜਸਥਾਨ 819.

16. ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿੱਚ ਆਰ.ਐਨ. ਮਿੱਤਲ ਜੇ. ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ। ਪੁਸ਼ਪਾ ਵਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ (6) ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਹਨ: -

* ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਪੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੱਕੜ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ

*** ਬਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਿੜਕੀ ਸੀ। ਉਸ ਖਿੜਕੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਇਕਸਾਰ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ - ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗਤਾ ਵਿਚ, ਮੈਂ ਸਿਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਝਬੂ ਰਾਮ (7) ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਾਂ।

ਸਮੇਤਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਗਵਤੀਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (8) ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ।

17. ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਕਰਨਾ ਫਜ਼ੂਲ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵੱਡੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਸਿਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਝਬੂ ਰਾਮ (9), ਨਿਰਮਲ ਦੇਵੀ ਕਪੂਰ ਬਨਾਮ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (10), ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਕੰਵਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ (11) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਰਮਲ ਬਨਾਮ ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ (12)।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਭਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 13 (2) (iii) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬੇਦਖਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

N 7K. ਐੱਸ.

- (6) (1980) 2 ਆਰਸੀਆਰ 492.
- (7) 1949 ਆਰਸੀਆਰ 36.
- (8) ਏਆਈਆਰ 1976 ਰਾਜ. 760,
- (9) 1969 PLR 39.
- (10) 1972 PLR ਛੋਟਾ ਨੋਟ 2.
- (11) 1977 (2) RLR 689.
- (12) 1981 (CLJ) ਸਿਵਲ 168.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ